Turkish Studies

Volume 14 Issue 7, 2019, p. 3687-3698

DOI: 10.29228/TurkishStudies.36945

ISSN: 1308-2140

Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 09.09.2019

✓ Accepted/Kabul: 25.12.2019

✍ Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (20.10.2019)-Referee 2 (21.12.2019)- Referee 3 (19.12.2019)

This article was checked by turnitin.

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK SEVME EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ*

Bünyamin ÇETİNKAYA** - Fikret GÜLAÇTI*** - Zeynep ÇİFTÇİ****

ÖZ

Ülkemizde öğrenciliği kapsayan yıllar oldukça fazladır. Özellikle üniversite öğrenciliği yılları, gelişim dönemleri içinde en çalkantılı zamanlardan biri olmakta, gerek sosyal gerekse de biyolojik olarak ergenliğin son evresine rastlamaktadır. Bu dönemin önemli özelliklerinden biri ergenliğin genel karmaşasına ek olarak, bir mesleğe aday olma ve iş bulmaya ilişkin belirsizlikler gibi pek çok probleminde üst üste geldiği dönemlerdir. Bu araştırma, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin çocuk sevmeye eğilimlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Refahiye Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıfına devam eden 143 (115 kadın ve 28 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu ve Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi ile Kruskal Wallis H Testi ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin çocuk sevmeye eğilim düzeyleri; okulun bulunduğu yer, bölüm, algıladıkları akademik başarı düzeyleri, çocukluğunun nasıl geçtiği, çocuklarla oyun oynamayı sevmeye, ileride çocuk sahibi olmak isteme değişkenlerine göre farklılaşmakta; öğrencilerin cinsiyet, çocukluğunun geçtiği yer, kardeş sayısı ve aile tipine göre ise farklılaşmamaktadır.

* Bu araştırma Refahiye Araştırmaları Sempozyumunda özet bildirisi olarak sunulmuştur.

** Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi E-posta: bumi55@gmail.com

*** Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, E-posta: fgulacti@erzincan.edu.tr

**** Öğr. Gör., Erzincan Binali Yıldırım Üni., Refahiye SHMYO, Çoc. Bak. ve Gençlik Hizm. Böl., zeynep.ciftci@erzincan.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Çocuk sevmek, Sağlık Hizmetleri, Meslek Yüksek Okulu

INVESTIGATION OF VOCATIONAL HIGH SCHOOL STUDENTS' CHILD LOVE TENDENCY ACCORDING TO SOME VARIABLES

ABSTRACT

University years are one of the most turbulent times in their developmental periods, and they come across the final stage of adolescence, both socially and biologically. In addition to the general complexity of adolescence, one of the important features of this period is that it overlaps in many problems such as uncertainties about being a candidate for a profession and finding a job. This research was conducted to examine the tendency of the students of Health Services Vocational School to love children. One of the main emphases of this research is the generation that grows in health colleges that are in the position of exchanging love with children in this arousal and doctrine. In this sense, it is important that child love being the subject of the research is competent, sufficient and giving about the love of children of the School of Health. The study group consisted of 143 students (115 females, 28 males) attending 1st grade in Erzincan Health Services Vocational School and Refahiye Vocational School of Health Education and Medical Documentation and Secretarial Department in the 2018-2019 academic year. The research is a descriptive study. Personal Information Form and Barnett Child Affection Scale were used as data collection tools. The data were analyzed with Kolmogorov Smirnov test, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis H test and Anova. According to the results of the research, students' level of tendency to love children; the place where the school is located, the level of perceived academic success, how it goes through childhood, liking to play with children, differentiate according to the variables of wanting to have children in the future; It does not differ according to the gender, the place of childhood, number of siblings and type of family.

STRUCTURED ABSTRACT

Love is to find and practice the way to be human, to live humanly. Because love is also a broad concept that will include different dimensions such as good, beautiful, honest, tolerant, virtue, fair, affectionate, self, devotion to the person, without giving any consideration to the nature, without waiting for a response, helping others to realize themselves, offering options, not to hurt people, not to exploit them, all kinds of material and moral fair value sharing, being free, not being selfish (Özen, 2016). Living for the others, as one of the desired qualities in man, such as altruism, is one of the main emotions that constitute love.

Yörükoğlu (1997) in the broadest sense of love; stated that it would not be wrong to define it as positive and good emotions that bring people closer to each other and that the need to be loved also lasts for life.

Yavuzer (1996), on the other hand, argued that people have argued for ages, perhaps the only issue is the fact that children are the future of society and after all if the human being is not buried in the darkness of selfishness, he has given his love to children without hesitation, established the most beautiful dreams for them and stated that he wanted to create a world to live for.

Cole and Morgan (2001), in the psychology literature, said that the person or thing that gives the feeling of love is called a loved thing or an object of love, and how the things that are arousing in fear or anger change with age also the most powerful things in awakening love, that is, the object of love changes with age.

One of the main emphases of this research is the generation that grows in health colleges that are in the position of exchanging their love with children in this arousal and doctrine. Sandström (1982) stated that in order for mental health to be applied efficiently at school or anywhere, this job should be held by people who are trained in this field, and that one of the tasks of a good education system is to examine and discuss the personality development of the teacher.

In the research, cluster sampling technique (disproportionate cluster sampling) was used. According to this technique, research can be done on the clusters to be selected from the universe. Cluster sampling technique is the sampling technique in which all clusters in the universe have equal chance to be selected individually (together with all elements) (Karasar, 1995: 114-115). The study was conducted on the basis of volunteerism for the first grade students (115 female, 28 male) of the Department of Child Development and Medical Documentation and Secretariat of Erzincan Binali Yıldırım University School of Health Services and Refahiye School of Health Services. The Personal Information Form which was prepared by the researchers and Barnett Child Love Scale were used as data collection tools.

Parametric and nonparametric statistical methods were used in accordance with the structure and the characteristics of the data. The score obtained from liking of children scale is a continuous variable and is considered as the dependent variable of the study. The independent variable of the research is the socio-demographic characteristics of the students. Research data were subjected to normality tests and analyzes were made according to the results. Data were analyzed with Mann Whitney U Test, Kruskal Wallis H Test and Anova. SPSS 22.0 Statistical analysis program was used in the data analysis. According to the results of the research conducted to examine the tendency of child care of students of the vocational school of health services, the tendency levels of students to love children will vary according to the location of the school, perceived academic achievement levels, how the childhood passed, liking to play with children, the department, wanting to have children in the future; however, they do not differ according to gender, place of childhood, number of siblings and family type.

There is no significant difference between the students' love of child according to gender. When the relevant studies are examined, there are some studies supporting or not supporting this finding. The studies conducted by Gelbal and Duyan (2010), Aksoy and Baran (2011), Türk,

Kardaş Özdemir and Kerimoğlu Yıldız (2017) and Ceylan (2017) support our findings. In the studies conducted by Özkara (2013), Akgün (2013) and Ercan (2014), they concluded that gender was an effective variable in the case of child love.

The “Liking of Children Scale” scores of the students show significant differences according to the school location. It is seen that students who have a school in the district have a higher tendency to love children than students who have a school in the city center.

Students' love of child status varies significantly according to department variable. In the study conducted by Duyan and Gelbal (2008), the average score of the students in the department of child development and education was found to be higher than the students of the social service department. This finding of the research coincides with the results of the research.

The “Liking of Children Scale” scores of the students differ significantly according to their perceived academic achievement levels. The average of those who perceive academic achievement very well is higher than the average of those who perceive good and bad.

The “Liking of Children Scale” scores of the students do not show significant differences according to the number of siblings of the students. The findings of Kabaklı Çimen (2015) showed similarities with our findings, whereas in the study conducted by Bektaş, Ayar Bektaş, Selekoğlu, Akdeniz Kudubeş, Sal Altan (2015), it was stated that the average score of child love was affected by the number of siblings.

The “Liking of Children Scale” scores of the students do not show significant differences according to the family type. In the study conducted by Kabaklı Çimen (2015), it was determined that child liking scores of students with nuclear families were higher than the scores of the students with extended families and dispersed families.

The “Liking of Children Scale” scores of the students vary significantly depending on how their childhood goes. It was observed that the students who experience a better childhood period had a higher tendency to love children than those who had a good childhood. Akgün (2013) found that the students who stated that they had a good childhood had a high level of child love.

The “Liking of Children Scale” scores of the students differ significantly according to the liking to play with children variable. It is seen that students who love to play with children tend to love children more than children who partly love to play with children. The results of the study conducted by Bektaş et al. (2015) support our study.

The “Liking of Children Scale” scores of the students show significant differences according to the desire to have children in the future. It is seen that students who want to have children have a higher tendency to love children than students who do not want to have children. The results of studies conducted by Akgün (2013) and Kabaklı Çimen (2015) support our study.

Keywords: Child Affection, Health Services, Vocational School.

Giriş

Ülkemizde öğrenciliği kapsayan yıllar oldukça fazladır. Özellikle üniversite öğrenciliği yılları, gelişim dönemleri içinde en çalkantılı zamanlardan biri olmakta, gerek sosyal gerekse de biyolojik olarak ergenliğin son evresine rastlamaktadır. Bu dönemin önemli özelliklerinden biri ergenliğin genel karmaşasına ek olarak, bir mesleğe aday olma ve iş bulmaya ilişkin belirsizlikler gibi pek çok probleminde üst üste geldiği dönemlerdir. Özgüven'e (1992) göre üniversite öğrencileri, kendi kimliğini bulma, toplumsal yönden yerel ve çocukluk döneminin değerlerini daha geniş kapsamda toplumun ulusal ve evrensel değerlerini benimseme ve uzlaştırma, toplum değerlerine uyum sağlama, sosyal olgunluğa da erişme durumundadır. Özellikle çocukların duygusal özelliklerine hitap etme noktasında birebir irtibatlı olacak Sağlık Yüksek Okulu öğrencilerinin bu erişkinlik durumlarının tespiti önemlidir.

Sevgi, insan olmanın, insanca yaşamanın yolunu bulma ve uygulamadır. Çünkü sevgi aynı zamanda farklı boyutları da içerecek geniş bir kavramdır ki bu boyutlar; iyi, güzel, dürüst, hoşgörü, erdemi, adil, sevecen olma, kişiye, doğaya bir çıkar düşünmeden kendini adama, karşılık beklemeden verme, başkalarının kendilerini gerçekleştirmesine yardım etme, seçenek sunma, insanları kırmama, üzmemek, onları sömürmemek, her türlü maddi ve manevi değeri adilce paylaşma, özgür olma, bencil olmamaktır (Özen, 2016). Özellikle diğergamlık gibi insanda istenen niteliklerde başkaları için yaşamak, sevginin kaynağını oluşturduğu yüksek duygulardan biridir. Peker (2011) sevgiyi, herhangi bir şeye, bir kişiye, bir objeye karşı ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten hoşlanma duygusu olarak tarif etmiş ve insanın, yaradılış gereği sevmek ve sevilme istediğini belirtmiştir. Hayman (2016) eserinde çocukların koşulsuz bir sevgi ile büyüüp yetiştirilmeye ihtiyacı olduğunu hatta çocukların kendilerini iyi hissettikleri, ebeveynlerinin sevgisinden mahrum kalmadıkları ve onların kendileri için var olduklarını bildikleri sağlam bir temele gereksinim duyduğunu yazmaktadır. Yine Hayman'a göre doğal içgüdülerimizin bir başka kişinin çocuğunu yüzde yüz kendimizin çocuğu gibi sevmemizin önünde engel oluşturduğunu ifade etmektedir. Buna rağmen Çetinkaya (2014) ruhsal ve sosyal yönden sağlıklı çocuklar yetiştirmenin her anne, babanın ve öğretmenlerin öncelikli amacı olduğunu belirtmiştir. Palmer (2015) ise bu iyi ortamın mümkün olduğunca, mutlu bir aile evinde olmasını beklediğimiz şartların aynısını yaratmaya çalışmalıdır şeklinde önerimde bulunmuştur. Tarhan (2012) çocuk için sevginin sözle ifade edilmesinin yeterli olmadığı, sevginin işaretinin ilgi olduğunu ifade etmiştir. Yine Peker'e (2011) göre sevginin belirtilerinin olması gerektiği, sadece seviyorum demenin yeterli olmadığını, kişinin sevdiğiyle ilgilenmesi, onu gözetmesi, ona yardımcı olması, onun için yapabileceği her şeyi yapmaya çalışmasıdır.

Yörükoğlu (1997) sevgiyi en geniş anlamıyla; insanların birbirine yaklaştıran olumlu ve iyi duyguların tümü olarak tanımlamanın yanlış olmayacağını belirtmiş ve bununla birlikte sevilme gereksiniminin de yaşam boyu sürdüğünü ifade etmiştir. Yavuzer (1996) ise insanların çağlar boyu tartışmasız anlaştığı, belki de tek konunun, çocukların toplumun geleceği olduğu gerçeği ile beraber, insanın eğer bencilliğin karanlığına gömülmemişse, sevgisini en sakınmasızca çocuklara vermiş, en güzel düşleri onlar için kurmuş, yaşanması bir dünya yaratmayı çocuklar için istemiş olduğunu belirtmiştir. Sargın (2012), insanlarla geçinme ve işbirliği yapmanın ötesinde, sevgiye ve saygıya dayalı bağlar kurabilmenin gerekliliğini ifade etmiştir.

Üniversite eğitimi hem öğrenimi alan hem de öğrenimi veren bireylerin gelişimlerinde çok önemli bir dönemdir. Buradan hareketle Yörükoğlu'na (1984) göre çocuk gelişen, olgunlaşmamış, reşit sayılmayan bir yurttaşı ve bununla birlikte üst sınırının belirli sınırı olmayan çağ; doğumundan başlayarak erinliğe kadarki devrede bulunan kişiyi (Akyüz, 2000) ya da Çocuk Hakları Sözleşmesine göre (1989) çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır (ÇHS, 1989) hükmüyle koruma altına alınan çocuğun en temel haklarından birinin de sevilmesi olduğunu karara bağlamıştır.

Cole ve Morgan (2001) psikoloji alanyazında sevgi duygusunu veren kimseye veya şeye sevilme şey veya sevgi objesi dendiğini ifade ederek, nasıl korku veya öfke uyandıran durumların yaşla

değişiyorsa sevgi uyandırmakta en kuvvetli olan sevilen şeyler, yani sevgi objesinin de yine yaşla değiştiğini bildirmiştir. Bu araştırmanın ana vurgularından birinin de bu sevgi uyandırma ve öğreti kısmında çocuklarla sevgilerini değiş tokuş konumunda olan sağlık yüksekokullarında yetişen nesildir.

Sandström (1982) ruh sağlığının verimli bir biçimde bir biçimde okulda veya herhangi bir yerde uygulanabilmesi için bu işin, bu alanda yetişmiş insanların elinde bulunması gerekliliğini, iyi bir eğitim verenlerin yetiştirme sisteminin görevlerinden birinin de, öğretmenin kişiliğinin gelişmesini incelemek ve bu konuyu tartışmak olduğunu ifade etmiştir. Araştırmaya konu olan çocuk sevgisinin Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin çocuk sevgisi konusunda yetkin, yeterli ve verici olmalarının araştırıldığı bu konu bu anlamda önemli olmaktadır.

Yöntem

Araştırmada örnekleme tekniklerinden, küme örnekleme tekniği (oransız küme örnekleme) kullanılmıştır. Bu tekniğe göre, evrenden seçilecek kümeler üzerinde araştırma yapılabilir. Küme örnekleme tekniği evrendeki bütün kümelerin tek tek (bütün elemanlarıyla birlikte) eşit seçilme şansına sahip oldukları örnekleme tekniğidir (Karasar, 1995:114-115). Çalışmayı yapmak için Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Yüksek Okulu ve Refahiye Sağlık Hizmetleri Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıf öğrencilerine gönüllülük esasına göre araştırmacılar tarafından ulaşılmış ve örnekleme alınmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanmış olan bir Kişisel Bilgi Formu ve Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Bu formda araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öğrencilerin bazı sosyo-demografik özelliklerini (cinsiyet, kardeş sayısı, bölüm, okulun bulunduğu yer, algıladıkları akademik başarı düzeyleri, çocukluğunun nasıl geçtiği, çocuklarla oyun oynamayı sevmeye, ileride çocuk sahibi olmak isteme, çocukluğunun geçtiği yer ve aile tipi) betimlemeye ilişkin sorular yer almaktadır.

Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği

Barnett ve Sinisi, (1990) tarafından insanların çocuklara yönelik tutumlarını ölçme amacıyla geliştirilmiş ve Türkiye için güvenilirlik ve geçerlik çalışması Duyan ve Gelbal (2008) tarafından yapılmış olan bir değerlendirme aracıdır. Bu çalışmada test-tekrar test güvenilirliği 0.854 ve iç tutarlılık katsayısı 0.92 olarak belirlenmiştir. Fischer ve Corcoran'a (1994) göre Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeğinin iç tutarlılık katsayısının 0.93 ve test-tekrar test güvenilirlik katsayısının 0.91 olması nedeniyle, insanların çocukları sevip sevmediğini belirlemede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Ölçekte 14 madde bulunmakta olup, her bir maddede belirtilen düşünceye, bireylerden "Hiç katılmıyorum" yanıtından, "Tamamen katılıyorum" yanıtına kadar değişkenlik gösteren yedi derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Çocukları sevmeyi belirlemeye yönelik maddelerden dördü olumsuz (3, 6, 10 ve 13. maddeler) ve onu da olumlu anlam taşımaktadır. Olumlu maddeler puanlanırken "Tamamen katılıyorum" yanıtı "7" ile ve "Hiç katılmıyorum" yanıtı ise "1" ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da "Hiç katılmıyorum" yanıtı "7" ile "Tamamen katılıyorum" yanıtı da "1" ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, insanların çocukları daha fazla sevdikleri; düşük puanların ise çocukları sevmeye düzeyinin düşük olduğu anlamına gelmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın sorularına cevap verebilmek için kullanılan değişkenlerin yapısına ve verilerin özelliklerine uygun olacak şekilde parametrik ve parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden faydalanılmıştır. Çocuk sevmeye ölçeğinden alınan puan sürekli değişkendir ve araştırmanın bağımlı değişkeni olarak ele alınmıştır. Bağımlı değişkenin evrendeki dağılımının normal olduğu kabul edilmektedir. Araştırmanın bağımsız değişkenini ise öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri

oluşturmaktadır. Araştırma verileri, normallik testlerine tabi tutularak çıkan sonuçlara göre analizler yapılmıştır. Veriler Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi ve Anova ile analiz edilmiştir. Araştırmanın veri analizi kısmında SPSS 22.0 İstatistiksel analiz programı kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma gurubunu 2018-2019 Eğitim öğretim yılında Erzincan Sağlık Hizmetleri MYO ve Refahiye Sağlık Hizmetleri MYO Çocuk Gelişimi ve Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik Bölümü 1. Sınıfa devam eden 143 (115 kadın, 28 Erkek) öğrenci oluşturmuştur. Çalışma grubundaki öğrencilerin araştırmaya konu olan bazı özelliklerinin dağılımları, tekrar yapmaktan kaçınmak için aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir

Bulgular

Tablo 1: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Kadın	115	74,03	8513,00	1377,000	,235
Erkek	28	63,68	1783,00		

Tablo 1’ de Öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 2: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Okulun Bulunduğu Yer Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Okul yeri	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Merkez	89	65,30	5812,00	1807,000	,013
İlçe	54	83,04	4484,00		

Tablo 2’de Öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları okulun bulunduğu yere göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($U=1807.00$, $p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında okulu ilçe de olan öğrencilerin çocuk sevme eğilimlerinin okulu il merkezinde olan öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Algıladıkları Akademik Başarı Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar Arası	960,194	2	480,097	3,490	,033
Gruplar İçi	19261,470	140	137,582		
Toplam	20221,664	142			

Tablo 3’te yapılan varyans analizi sonuçlarına göre Öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları algıladıkları akademik başarı düzeylerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Bu farkın hangi gruplar arasına olduğunu anlamak için LSD testi uygulanmıştır bunun sonuçlarına göre akademik başarısının çok iyi algılayanların ortalaması iyi ve kötü algılayanların ortalamasından fazladır.

Tablo 4: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Çocukluklarının Geçtiği Yer Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar Arası	514,801	3	171,600	1,210	,308
Gruplar İçi	19706,863	139	141,776		
Toplam	20221,664	142			

Tablo 4'te yapılan varyans analizi sonuçlarına göre Öğrencilerin "Çocuk Sevme Ölçeği" puanları öğrencilerin çocukluklarının geçtiği yer değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 5: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar Arası	302,447	2	151,223	1,063	,348
Gruplar İçi	19919,218	140	142,280		
Toplam	20221,664	142			

Tablo 5'te yapılan varyans analizi sonuçlarına göre Öğrencilerin "Çocuk Sevme Ölçeği" puanları öğrencilerin kardeş sayısı değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 6: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Çocukluklarının Nasıl Geçtiği Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p
Kötü	10	80.30	3	8.223	.042
Orta	36	70.58			
İyi	48	59.83			
Çok iyi	49	83.27			

Tablo 6'da öğrencilerin "Çocuk Sevme Ölçeği" puanları çocukluklarının nasıl geçtiğine bağlı olarak anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Gruplar arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya koymak amacıyla Mann Whitney U Testi yapılmış elde edilen bulgulara göre çocukluk dönemi çok iyi geçen öğrencilerin iyi geçen öğrencilere göre çocuk sevme eğilimlerinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Aile Tipi Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Ortalama Kare	F	p
Gruplar Arası	87,489	2	43,744	,304	,738
Gruplar İçi	20134,176	140	143,816		
Toplam	20221,664	142			

Tablo 7'de yapılan varyans analizi sonuçlarına göre Öğrencilerin "Çocuk Sevme Ölçeği" puanları öğrencilerin sahip olduğu aile tipi değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir ($p>.05$).

Tablo 8: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Çocuklarla Oyun Oynamayı Sevme Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Oyun	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Evet	106	81,89	8680,00	913,000	,000
Kısmen	37	43,68	1616,00		

Tablo 8’de öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları çocuklarla oynamayı sevme değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında çocuklarla oynamayı seven öğrencilerin çocuk sevme eğilimlerinin çocuklarla oyun oynamayı kısmen seven öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin İleride Çocuk Sahibi Olmayı İsteme Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Evet	135	74,51	10059,50	200,500	,003
Hayır	8	29,56	236,50		

Tablo 9’da öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları ileride çocuk sahibi olma isteği değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında çocuk sahibi olmayı isteyen öğrencilerin çocuk sevme eğilimlerinin çocuk sahibi olmayı istemeyen öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 10: Öğrencilerin Çocuk Sevme Düzeylerinin Okudukları Bölüm Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

	N	Sıra ortalaması	Sıra toplam	U	p
Çocuk Gelişimi	76	77,55	5893,50	2124,500	,045
Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	67	65,71	4402,50		

Tablo 10’ da Öğrencilerin “Çocuk Sevme Ölçeği” puanları okudukları bölüm değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir ($p<.05$). Çocuk Gelişimi bölümü öğrencilerinin aldığı puan ortalaması, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik bölümü öğrencilerinden daha yüksek bulmuştur

Sonuç ve Tartışma

Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin çocuk sevme eğilimlerinin incelenmek amacıyla yapılan bu araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin çocuk sevme eğilim düzeyleri; okulun bulunduğu yer, algıladıkları akademik başarı düzeyleri, çocukluğunun nasıl geçtiği, çocuklarla oyun oynamayı sevme, bölüm, ileride çocuk sahibi olmak isteme değişkenlerine göre farklılaşmakta; öğrencilerin cinsiyet, çocukluğunun geçtiği yer, kardeş sayısı ve aile tipine göre ise farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerinin çocuk sevme durumunun cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir. İlgili araştırmalar incelendiğinde bu bulgumuzu destekleyen veya desteklemeyen araştırmalar vardır. Gelbal ve Duyan (2010) , Aksoy ve Baran (2011), Türk, Kardaş Özdemir ve Kerimoğlu Yıldız (2017) ve Ceylan (2017) tarafından yapılan çalışmalar bulgularımızı destekler niteliktedir. Özkara(2013), Akgün (2013) ve Ercan (2014) tarafından yapılan çalışmalarda cinsiyet değişkeninin çocuk sevme durumunda etkili bir değişken olduğunu sonucuna ulaşmışlardır.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları okulun bulunduğu yere göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Okulu ilçe de olan öğrencilerin çocuk sevmeye eğilimlerinin okulu il merkezinde olan öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Öğrencilerinin çocuk sevmeye durumunun bölüm değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Duyan ve Gelbal (2008) tarafından yapılan çalışmada çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü öğrencilerinin aldığı puan ortalaması, sosyal hizmet bölümü öğrencilerinden daha yüksek bulmuştur. Araştırmanın bu bulgusu ile yapılan araştırma sonucu örtüşmektedir.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları algıladıkları akademik başarı düzeylerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Akademik başarısının çok iyi algılayanların ortalaması iyi ve kötü algılayanların ortalamasından fazladır.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları öğrencilerin kardeş sayısına göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir. Kabaklı Çimen (2015) tarafından yapılan çalışmanın bulguları bizim bulgularımızla benzerlik gösterirken Bektaş, Ayar Bektaş, Selekoğlu, Akdeniz Kudubeş, Sal Altan (2015) tarafından yapılan çalışmada çocuk sevmeye puan ortalamasının kardeş sayısı değişkeninden etkilendiğini ifade etmiştir. Akgün Kostak (2013) tarafından yapılan çalışmada kardeşe sahip olan öğrencilerin çocuk sevmeye düzeyleri kardeşi olmayanlara göre düşüktür şeklinde bulunmuştur.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları aile tipine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir. Kabaklı Çimen (2015) tarafından yapılan çalışma Çekirdek aileye sahip olan öğrencilerin çocuk sevmeye puanlarının geniş aile ve dağılmış aileye sahip öğrencilerin puanlarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları çocukluklarının nasıl geçtiğine bağlı olarak anlamlı farklılıklar göstermektedir. Çocukluk dönemi çok iyi geçen öğrencilerin iyi geçen öğrencilere göre çocuk sevmeye eğilimlerinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Kabaklı Çimen (2015) tarafından yapılan çalışma çocukluk dönemi çok iyi, iyi ve orta geçen öğrencilerin kötü geçen öğrencilere göre çocuk sevmeye eğilimlerinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Akgün (2013) yaptığı çalışmada çocukluğunu iyi geçirdiğini ifade eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeylerini yüksek bulmuştur.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları çocuklarla oynamayı sevmeye değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Çocuklarla oynamayı seven öğrencilerin çocuk sevmeye eğilimlerinin çocuklarla oyun oynamayı kısmen seven öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir. Bektaş ve diğerleri (2015) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları bizim çalışmamızı destekler niteliktedir. Akgün (2013) çocuklarla oyun oynadığını ifade eden öğrencilerin çocuk sevmeye düzeyleri daha yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin “Çocuk Sevmeye Ölçeği” puanları ileride çocuk sahibi olma isteği değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Çocuk sahibi olmayı isteyen öğrencilerin çocuk sevmeye eğilimlerinin çocuk sahibi olmayı istemeyen öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir. Akgün (2013), Kabaklı Çimen (2015) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

KAYNAKÇA

- Akgün Kostak, M. (2013). Hemşirelik ve ebellek öğrencilerinin çocuk sevmeye durumları, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin çocuk sevmeye durumlarına etkisi ve etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*, 2(2), 50-56.
- Aksoy, P., & Baran, G. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının çocuk sevmeye durumları ile anne-babaları tarafından kabul-redlerine yönelik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. 10. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu*, 5-7.

- Akyüz, E. (2000). *Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi.
- Bektaş, M., Ayar, D., Bektaş, İ., Selekoğlu, Y., Kudubeş, A. A., & Altan, S. S. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin çocuk sevme durumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *The Journal of Pediatric Research*, 2(1), 37-41.
- Ceylan, E. A. (2017). *Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk sevme düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cole, L., Vassaf, B. H., & Morgan, J. J. B. (2001). *Çocukluk ve gençlik psikolojisi*. Milli Eğitim Bakanlığı.
- Çetinkaya B. (2014). *Ruhsal Açıdan Sağlıklı Aile Sağlıklı Çocuk*, Empati, Ankara.
- ÇHS (2004). *Sosyal Hizmet ve Çocuk Hakları*. (Çev. V. Duyan) Ankara: Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını.
- Duyan, V., & Gelbal, S. (2010). Barnett çocuk sevme ölçeği'ni Türkçeye uyarlama çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 33(148), 40-48.
- Ercan, R. (2014). Öğretmenlerde çocuk sevgisi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(8), 435-444.
- Hayman, S. (2016). *Mutlu aile başarılı çocuk*, Pegem akademi yayınları, Ankara.
- Kabaklı Çimen, L. (2016). The relationship between preschool teachers' tendency of liking children and the levels of professional burnout. *Journal of Education and Human Development*, 5(1), 220-239.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- Özen, Y. (2016). *Çocuklarda sevgi eğitimi*, gece kitaplığı yayınları, Ankara
- Özgüven E. (1992). "H.Ü. Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ve Bas Etme Yolları", *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 5-13.
- Özkara, Y. (2013). The profile of pre-service teachers' tendencies towards liking of children. *International Journal of Academic Research Part B*, 5(3), 228-232.
- Palmer, S. (2015). *Zehirlenen çocukluk: Modern dünyanın çocuklar üzerindeki zararlı etkileri*. İstanbul. İletişim Yayınları.
- Peker, H. (2011). *Zor çocuk yoktur*. İstanbul. Timaş Yayınları.
- Sandstrom, C. I. (1982). *Çocuk ve gençlik psikolojisi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul
- Sargın, N. (2012). *Çocuklarda ruh sağlığı*. Eğitim Kitabevi.
- Tarhan, N. (2012). *Sen ben ve çocuklarımız*. İstanbul. Timaş Yayınları.
- Türk, R., Kardaş Özdemir, F., & Kerimoğlu Yıldız, G. (2017). Öğretmenlerin Çocuk Sevme Durumlarının Belirlenmesi: Kars Örneği. *İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesi Dergisi*, 7(1), 45-52.
- Yavuzer, H. (1996). *Çocuk ve suç* (8. Baskı). İstanbul. Remzi Kitapevi.

Yörükoğlu, A. (1984). *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk* (2. Baskı). İstanbul: Özgür Yayınları.

Yörükoğlu, A. (1997). *Çocuk ruh sağlığı*. İstanbul: Özgür Yayıncılık.